

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

ФЕНОМЕН ТОЛЕРАНТНОСТІ

В сучасному світі в ситуації частіших міжнаціональних, міжконфесійних, релігійних конфліктів, напруги і агресії, вчені все більше звертаються до дослідження феномену толерантності. У ХХІ ст. вона є предметом дослідження філософії, соціології, педагогіки, психології, права.

Толерантність (від лат. *Tolerantia* – терпіння, терплячість, прийняття) – поняття, що означає терпимість до іншого світогляду, способу життя, поведінки та звичаїв. Толерантність не є синонімом байдужості. Вона не означає також прийняття іншого світогляду або способу життя, вона полягає в наданні іншим права жити відповідно до власного світогляду. Толерантність існує в різних формах: світоглядної, релігійної, політико-правової, культурної, морально-етичної, теологічної, психо-емоційної тощо. Але це поняття вже більш сучасне. Спочатку ж латинський термін «*tolerantia*» означав пасивне терпіння, добровільне перенесення страждань, асоціювався з такими поняттями, як «біль», «зло» тощо.

Категорія «терпимість» (толерантність) пройшла складний шлях постійного становлення, збагачення і розширення. Як феномен толерантність зароджується і починає свій розвиток в рамках західноєвропейської культури. Особливий розвиток це явище отримує в епоху релігійних воєн. З цього часу толерантність трактувалася і як поступка в питанні про релігійну свободу – дозвіл з боку держави і офіційної церкви відправлення інших релігійних культів. Віротерпимість є історично першою і домінуючою формою прояву толерантності. Відмова від насильства як від неприйняттого засобу прилучення людини до віри і акцент на щирості переконань, яка можлива лише за умови добровільного вступу в громаду віруючих, – ось два основних аргументи на користь толерантності, які зберігалися і в XVII і XVIII ст. Третім аргументом, обумовленим спільною традицією всієї соціальної філософії XVI–XVIII ст., був захист сильної централізованої держави. Звідси неминучість трактування толерантності з точки зору політичного утилітаризму, як засобу уникнення більшого зла – соціальної нестабільності, а також всілякі обмеження сфери дії даного принципу.

До ХХ ст. уявлення про сутність толерантності значно змінилося: від розуміння толерантності як засобу захисту – до розуміння толерантності як цілі в складному мультикультурному світі, пізніше – до розуміння як норми «цивілізаційного компромісу між

конкуруючими культурами і готовністю до прийняття інших логік і поглядів. Як така толерантність виступає як умова збереження різноманітності, свого роду історичного права на відмінність, несхожість, інакшість.

У літературі існує наступна класифікація типів толерантності: міфологічний, античний, релігійний, реформаторський, філософський, секулярний, науково-громадський.

Значимість феномена толерантності підтверджено документально на різних рівнях від регіонального до міжнародного. Так, 1995 рік ООН оголосила «роком толерантності», 16 листопада того ж року прийнята Декларація принципів толерантності; ЮНЕСКО з 1999 року означило десятиліття Культури світу як культури толерантності та ненасильства

У наш час толерантність є важливим елементом культури спілкування. Вона являє собою одну з ключових умов громадського об'єднання людей з різним світоглядом. Толерантність являє собою головний моральний принцип сучасного громадянського суспільства. Необхідно зауважити, що абсолютизована терпимість відкриває шлях сваволі і насильства, тому варто пам'ятати, що толерантність за будь-яких умов не повинна обернутися потуранням до зла, зокрема терпимістю по відношенню до зазіхань на свободу і моральну гідність людини.

Чернавіна Я.В. *ЗЗТТ*
Науковий керівник:
к.і.н., доц. Бондар Н.О.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

У сучасному світі міжнародні організації є основним організатором спілкування держав.

Міжнародна організація - це об'єднання держав відповідно до міжнародного права і на основі міжнародного договору для здійснення співробітництва в політичній, економічній, культурній, науково-технічній, правовій і іншій областях, що має необхідну для цього систему органів, права й обов'язки, похідні від прав і обов'язків держав в автономну волю, обсяг якої визначається волею держав - членів. [1]

Будь-яка міжнародна організація повинна володіти такими ознаками:

- Створення у відповідності з міжнародним правом. Це найбільш істотна ознака, що має вирішальне значення. Якщо міжнародна організація створена неправомірно чи її діяльність не відповідає принципам міжнародного права, то статут такої організації визнається нікчемним і його дію припиняють.